

ด่วนที่สุด

ที่ อย ๐๐๑๘.๑/ว ๑๒๖๒๔

ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ถนนสายเอเชีย อย ๑๓๐๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ประชาสัมพันธ์ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย แนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 (ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔)

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสถานศึกษา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา และนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด่วนที่สุด ที่ อย ๐๐๑๘.๑/ว ๑๑๖๒๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๐/ว ๔๔๘๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แจ้งให้ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตามประกาศจุฬาราชมนตรี ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย แนวทางและวิธีปฏิบัติศาสนกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ปัจจุบัน และการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ ๗/๒๕๖๔) ให้ประชาชนทั่วไป และผู้นับถือศาสนาอิสลามในพื้นที่ทราบ นั้น

กระทรวงมหาดไทย แจ้งว่าได้รับการประสานเพิ่มเติมจากสำนักจุฬาราชมนตรี ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรี ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย แนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 (ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔) ซึ่งยกเลิกประกาศจุฬาราชมนตรี (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ “ข้อ ๓ กรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้ดำเนินการ ...” และแนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนั้น เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงขอให้ประชาสัมพันธ์ประกาศจุฬาราชมนตรีฉบับดังกล่าวให้บุคลากรในสังกัดประชาชนทั่วไป ทราบโดยทั่วกันผ่านช่องทางการสื่อสารทุกช่องทาง เช่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และสื่อมวลชนทุกแขนงในพื้นที่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภานุ แย้มศรี)

ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ทำการปกครองจังหวัดฯ

กลุ่มงานปกครอง

โทร. /โทรสาร ๐ ๓๕๓๓ ๖๕๖๔ / ๐ ๓๕๓๓ ๕๕๓๑

E-mail : Ayutthaya_dopa@hotmail.com

“อยุธยาเมืองมรดกโลก เป็นแหล่งเรียนรู้ น่าเที่ยว น่าอยู่ น่าลงทุน”

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๒๐/ว ๔๔๕๕

หน้า
วันที่ ๑๑
เวลา

งานสารสนเทศและการรับ-ส่งข่าวสาร
กองการปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขที่ ๒๕๕ 3:2
วันที่ ๑๑/๑๑/๒๕๖๔
กรุงเทพมหานคร ๒๕๖๔
กรุงเทพมหานคร กทม. ๑๐๒๐๐
เวลา ๑๒.๐๕

๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ประชาสัมพันธ์ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย แนวทางและวิธีการจัดการศุภมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 (ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๐/ว ๑๘๙๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๐/ว ๒๐๗๕ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักจุฬาราชมนตรี ที่ สพ.๐๐๐๓/๑๘๘

ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้จังหวัดประชาสัมพันธ์ประกาศจุฬาราชมนตรีเกี่ยวกับ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ และแนวทางและวิธีการจัดการศุภมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๓ ให้ประชาชนทั่วไปและผู้ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในพื้นที่ทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานเพิ่มเติมจากสำนักจุฬาราชมนตรีว่า ได้มีประกาศ จุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย แนวทาง และวิธีการจัดการศุภมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 (ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔) โดยยกเลิกประกาศจุฬาราชมนตรี (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ "ข้อ ๓ กรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้ดำเนินการ..." และแนวทางและวิธีการจัดการศุภมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางดังกล่าว จึงให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งส่วนราชการประจำจังหวัด ตลอดจนหน่วยงานอื่นของรัฐในพื้นที่ทราบ และแจ้งอำเภอ ให้ประชาสัมพันธ์ประกาศจุฬาราชมนตรีฉบับดังกล่าวข้างต้นให้ประชาชนทั่วไปและผู้มีถิ่นที่อยู่อาศัยใน พื้นที่ทราบโดยทั่วกันผ่านช่องทางการสื่อสารทุกช่องทาง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางศาสนาอิสลาม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และ สื่อสารมวลชนทุกแขนงในพื้นที่ เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

๒. ประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด (ถ้ามี) ในการกำกับดูแล และตรวจตราการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดหรือผู้นำที่รับผิดชอบให้ปฏิบัติตาม แนวทางและวิธีการจัดการศุภมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามที่สำนักจุฬาราชมนตรี กำหนดอย่างเคร่งครัด

/ ทั้งนี้...

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องได้จากเว็บไซต์ <https://multi.dopa.go.th/haj>
หัวข้อ "หนังสือราชการ" หรือสแกนคิวอาร์โค้ด (QR Code) ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชยารัฐ จันทร์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน

กรมการปกครอง

กองส่งเสริมองค์กรศาสนาอิสลามและกิจการฮัจญ์

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๔๖๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- เพื่อโปรดพิจารณา
- เห็นควรแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อำเภอ

และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดฯ ประชาสัมพันธ์

ประกาศจุฬาราชมนตรีฉบับดังกล่าว

(นายประทีป การมิตริ)
ปลัดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑ ส.ค. ๒๕๖๕

(นายสมศักดิ์ เจริญไพฑูรย์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑ ส.ค. ๒๕๖๕

- 101

11/8/65

(นายภาณุ แยมศิริ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัด...
นายอำเภอ...
สำนักงาน...
ประจำแผนก...
เจ้าหน้าที่...
11/8/65

ที่ สท.๐๐๐๑/๑๘๘

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย แนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔) ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่กำลังแพร่ระบาดในขณะนี้ เป็นเหตุให้ประชาชนในหลายประเทศทั่วโลกเสียชีวิตจำนวนมาก และในประเทศไทยก็พบผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง ในจำนวนผู้เสียชีวิตเหล่านั้นมีมุสลิมรวมอยู่ด้วย และความรุนแรงของเชื้อไวรัสที่กำลังแพร่ระบาดทำให้การจัดการศพต้องอาศัยบุคลากรทางการแพทย์ และการป้องกันที่มีมาตรฐานตามหลักสาธารณสุข แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ก็มีจำนวนจำกัด รวมถึงอุปกรณ์การป้องกันด้วย จึงทำให้เกิดข้อจำกัดเพิ่มขึ้นกับบุคลากรทางการแพทย์ และผู้ปฏิบัติงานในการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตตามหลักการศาสนา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคดังกล่าวเป็นไปตามมาตรการด้านสาธารณสุขในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค และถูกต้องตามหลักศาสนบัญญัติ จึงได้กำหนดแนวทางและวิธีการจัดการศพ รายละเอียดตามประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย แนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านโปรดพิจารณาแจ้งประกาศมาตรการดังกล่าวข้างต้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง ทั้งนี้ จุฬาราชมนตรีได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทั่วราชอาณาจักรได้แจ้งไปยังทุกมัสยิดในสังกัดเพื่อปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาศิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทรศัพท์ ๐๒-๕๔๕๔๒๗๘, ๐๒-๕๔๕๔๒๘๘, ๐๒-๕๔๕๔๓๑๒-๓ (นางสาวนัยนา หมดอะด้า)

โทรสาร ๐๒-๕๔๕๔๒๒๐

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ว่าด้วย แนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19

(ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่กำลังแพร่ระบาดในขณะนี้ เป็นเหตุให้ประชาชนในหลายประเทศทั่วโลกเสียชีวิตจำนวนมาก และในประเทศไทยก็พบผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง ในจำนวนผู้เสียชีวิตเหล่านั้นมีมุสลิมรวมอยู่ด้วย และความรุนแรงของเชื้อไวรัสที่กำลังแพร่ระบาด ทำให้การจัดการศพต้องอาศัยบุคลากรทางการแพทย์ และการป้องกันที่มีมาตรฐานตามหลักสาธารณสุข แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ก็มีจำนวนจำกัด รวมถึงอุปกรณ์การป้องกันด้วย จึงทำให้เกิดข้อจำกัดเพิ่มขึ้นกับบุคลากรทางการแพทย์และผู้ปฏิบัติงานในการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตตามหลักการศาสนา

ในการนี้ เพื่อให้การจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคดังกล่าวเป็นไปตามมาตรการด้านสาธารณสุขในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค และถูกต้องตามหลักศาสนบัญญัติ จึงได้กำหนดแนวทางและวิธีการจัดการศพ ดังนี้

๑. ยกเลิกประกาศจุฬาราชมนตรี ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ “ข้อ ๓ กรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้ดำเนินการ...” และแนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๓

๒. แนวทางและวิธีการจัดการศพมุสลิมที่เสียชีวิตจากโรคโควิด-19

๒.๑ ศพผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จะถูกบรรจุใส่ถุงบรรจุศพและผ่านการทำความสะอาดเชื้อภายนอกถุงบรรจุศพตามมาตรฐาน จึงห้ามเปิดถุงบรรจุศพ เนื่องจากการเปิดถุงบรรจุศพจะทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อโรคจากการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ตาย

/ ๒.๒ กรณีการเสียชีวิตที่บ้าน...

๒.๒ กรณีการเสียชีวิตที่บ้านซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด หรือในพื้นที่อื่นที่อาจสงสัยว่าจะเสียชีวิตด้วยโรคโควิด-19 จะต้องแจ้งให้โรงพยาบาลมารับศพไปตรวจชันสูตร เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการด้านสาธารณสุขในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

๒.๓ ให้ทำตะยัมมบนดงบรรจุศพ โดยให้ผู้ทำหน้าที่ตะยัมมสวมชุดอุปกรณ์ป้องกันเต็มชุด และให้ถือเอาดงบรรจุศพเป็นผ้ากะผืน (คู่มือการทำตะยัมมฯ ข้อ ๒.๑๐)

๒.๔ หากการจัดการศพผู้เสียชีวิตไม่มีบุคลากรทางการแพทย์หรือผู้ปฏิบัติงานที่เป็นมุสลิม หรือมี แต่มีจำนวนจำกัดหรือมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ขอให้ทางโรงพยาบาลหรือญาติของผู้เสียชีวิตเพื่อติดต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรืออิหม่ามในพื้นที่ของผู้เสียชีวิตเพื่อปฏิบัติตาม ข้อ ๒.๓ และ/หรือหากไม่สามารถปฏิบัติตามข้อนี้ได้ ให้รับศพไปจัดการละหมาดและฝังได้ทันที โดยไม่ต้องทำตะยัมมบนดงบรรจุศพแต่อย่างใด และให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

๒.๕ ในกรณีบรรจุดงบรรจุศพในโลง ให้จัดศพผู้เสียชีวิตในท่านอนตะแคงขวา พร้อมทำเครื่องหมายบอกด้านศีรษะและด้านเท้าให้ชัดเจน และดำเนินการฝังศพผู้เสียชีวิตที่บรรจุในดงบรรจุศพในท่านอนตะแคงขวาหันหน้าไปทางกิบลัต (ทิศตะวันตก)

๒.๖ กรณีที่ศพถูกบรรจุมาในดงบรรจุศพ โดยไม่ได้มีการอาบน้ำศพ และไม่มี การตะยัมม และไม่ได้นอนตะแคงขวา โดยไม่สามารถเปิดโลงศพเพื่อดำเนินการใด ๆ ได้ ให้ละหมาดแก่ศพและฝังศพไปตามสภาพนั้น

๒.๗ ให้เฉพาะญาติใกล้ชิดผู้เสียชีวิตเท่านั้นละหมาดที่สุสาน (กูโบร์) โดยให้ผู้ร่วมละหมาดป้องกันตนเองโดยการสวมใส่หน้ากากอนามัย และเว้นระยะห่างระหว่างกันอย่างน้อย ๒ เมตร และให้รีบฝังศพนั้นทันที

๒.๘ หากจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้โรงพยาบาลหรือญาติของผู้เสียชีวิตติดต่อมายังสำนักจุฬาราชมนตรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๔๔๔๔๒๗๘, ๐๒-๔๔๔๔๓๑๒-๓, ๐๔๔-๕๕๓๕๖๕๕, ๐๘๗-๔๒๑๔๐๗๑ และ ๐๘๔-๗๔๐๔๑๐๓ เพื่อจะได้ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๙ ขอความร่วมมือให้มัสยิดได้จัดเตรียมบุคลากรในการจัดการศพผู้เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ให้เป็นไปตามประกาศจุฬาราชมนตรีฯ ฉบับนี้ (ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔) โดยให้มัสยิดขอคำปรึกษาการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

/ ๒.๑๐ วิธีการทำตะยัมม...

๒.๑๐ วิธีการทำตะยัมมุบบนอุ้งบรรจุศพบ ให้ปฏิบัติดังนี้

๒.๑๐.๑ ให้ผู้ทำหน้าที่ตะยัมมุบบนอุ้งบรรจุศพบป้องกันเต็มชุด

๒.๑๐.๒ ให้ผู้ทำตะยัมมุบบนอุ้งบรรจุศพบ (เนียต) ว่า "ข้าพเจ้าตั้งใจตะยัมมุบบนอุ้งบรรจุศพบให้แก่ศพนี้ เพื่ออัลลอฮ์ ตะอาลา" ให้เนียตขณะยกฝ่ามือขึ้นหลังจากตบฝุ่นแล้ว

๒.๑๐.๓ ใช้ฝ่ามือทั้งสองข้างตบฝุ่นครั้งที่ ๑ เพื่อลูบบนอุ้งบรรจุศพบบริเวณใบหน้าศพ

๒.๑๐.๔ ใช้ฝ่ามือทั้งสองข้างตบฝุ่นครั้งที่ ๒ แล้วใช้ฝ่ามือขวาลูบบนอุ้งบรรจุศพบตรงมือขวาของศพถึงข้อศอก หลังจากนั้นใช้ฝ่ามือซ้ายลูบบนอุ้งบรรจุศพบตรงมือซ้ายของศพจนถึงข้อศอกหรืออย่างน้อยที่สุดลูบให้ถึงข้อมือทั้ง ๒ ข้าง

ในการนี้ การปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นเป็นไปตามหลักนิติศาสตร์อิสลามว่า

"مَا يَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّهِ"

ความว่า "สิ่งใดที่ไม่สามารถทำได้ทั้งหมด ก็ได้หมายความว่าต้องละทิ้งทั้งหมด"

และพระดำรัสแห่งอัลลอฮ์ ดังนี้

"وَمَا جَعَلْ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ"

ความว่า "และพระองค์มิได้ให้พวกเจ้าเกิดความยากลำบากในการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา"

(ซูเราะห์ อัลฮัจญ์ อายะห์ที่ ๗๘)

"قُلُوا لِلَّهِ مَا اسْتَطَعْتُمْ"

ความว่า "ดังนั้น พวกเจ้าจงอย่าเกรงอัลลอฮ์เกิน เท่าที่พวกเจ้าสามารถ"

(ซูเราะห์ อัลอะซะฮ์ อายะห์ที่ ๑๖)

ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นให้ถือปฏิบัติจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ หรือจนกว่าจะมีการประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายอาศิส พิทักษ์คุมพล)

จุนหาราชนมนตรี